

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **Mgr. P. B.**, bytem, P., zastoupen JUDr. Františkem Výmolou, advokátem, se sídlem Praha 5, Husníkova 2080/8, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**, se sídlem Praha 5, Na Popelce 2/16, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2010, č. j. 235/2010-NBÚ/07-OP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl jako nedůvodný zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „NBÚ“ nebo „Úřad“) o nevydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Důvěrné“ (dále jen „osvědčení“) ze dne 17. 9. 2010, č. j. 84841/2010-NBÚ/P, a napadené rozhodnutí NBÚ potvrzeno.

V odůvodnění žalovaný poukázal na průběh správního řízení o žádosti žalobce o vydání osvědčení stupně utajení „Důvěrné“ podle § 107 a násl. zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) a vypořádal se s rozkladovými námitkami žalobce, který argumentoval obdobně jako v podané žalobě, kdy uvedl důvody, pro které považuje rozklad za neopodstatněný. Konstatoval, že si Úřad pro rozhodnutí opatřil dostatek podkladových materiálů, zjištěné skutečnosti správně vyhodnotil a osvědčení nevydal, neboť žalobce nesplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) pro existenci bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) a e) zákona. Prvostupňové rozhodnutí považoval za přezkoumatelné, neboť je odůvodněno v mezích, jež zákon Úřadu umožňuje.

K námitce žalobce stran důkazu v utajované podobě a jeho poukazu na to, že byly v rámci trestního řízení tyto utajované skutečnosti odtajněny, konstatoval, že Úřad byl povinen označení „Vyhrazené“ respektovat, přičemž k datu vydání prvoinstančního rozhodnutí nebylo známo, že by tyto písemnosti byly odtajněny. Ani z rozsudku Okresního soudu Praha – východ, sp. zn. 1 T 290/2009 ze dne 2. 7. 2010 (dále jen „rozsudek OS Praha –

východ“) nevyplynulo, že by obsahem utajovaných písemností, ze kterých Úřad při posuzování vycházel, byl soudem proveden důkaz. Rozpor postupu Úřadu s § 89 odst. 1 zákona proto neshledal.

K námitce žalobce, že před OS Praha – východ nebyly skutečnosti uváděné Úřadem týkající se jednání a postupu žalobce ve vztahu k obchodu s anaboly prokázány, ani jeho vztah s osobami P. A. a M. U., uvedl, že Úřad žalobci neklade za vinu účast na obchodu s anaboly a zločinném spolčení, ani v prvostupňovém rozhodnutí neuvedl, že důvodem nevydání osvědčení je podíl žalobce na trestné činnosti osob P. A. a M. U., nýbrž nestandardní postoj žalobce k plnění povinností příslušníka Policie ČR, ač si musel být vědom svého jednání v rozporu s právními předpisy. K porušení § 89 odst. 2 zákona proto nedošlo, neboť Úřad nikdy netvrdil, že se žalobce podílel na zločinném spolčení a nelegálním obchodu s anaboly.

K tvrzení žalobce ve věci výsledků trestního řízení a jeho poukazu na to, že činnost proti zájmům státu není totožná s pojmem trestný čin, žalovaný poukázal na závěry prvostupňového rozhodnutí a uvedl, že při bezpečnostním řízení podle zákona Úřad zjišťuje výskyt případných bezpečnostních rizik a v rámci toho je oprávněn učinit si samostatně úsudek o otázkách vztahujících se k bezpečnostní spolehlivosti fyzické osoby bez ohledu na to, k jakým závěrům dospějí či dospěly orgány činné v trestním řízení a posléze soud. Odmítl tvrzení o porušení § 112 odst. 1 písm. a) neboť Okresní soud Praha – východ ve svém řízení neřešil otázku významnou pro vydání rozhodnutí podle zákona. Materiály pro trestní řízení byly Úřadem využity pouze k dokumentaci charakteru činnosti osob P. A. a M. U., aby Úřad mohl potvrdit nebo vyloučit naplnění bezpečnostního rizika u žalobce podle § 14 odst. 3 písm. e) a to styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu ČR. Činnost proti zájmům ČR osob P. A. a M. U. Úřad vyhodnotil z důkazů shromážděných Policejním orgánem na základě obsahu návrhu na podání obžaloby (dále též „NPO“), tedy neutajovaného dokladu.

K poukazu žalobce na postup policie, která po zjištění tak zásadních a závažných skutečností, jež jsou uvedeny v prvoinstančním rozhodnutí a ze kterých Úřad vycházel, sama při tak závažném trestně-právním jednání nepostupovala v souladu se zákonem, žalovaný konstatoval, že předmětem tohoto řízení není hodnocení činnosti ostatních orgánů státu, ale zda žalobce splnil podmínky pro vydání osvědčení. Podstatné je, že bezprostředně po té, co v souvislosti s prováděním úkonů řízení podle § 107 zákona Úřad zjistil skutečnosti, které by mohly představovat bezpečnostní riziko, postupoval podle zákona v souladu s § 93 odst. 1 písm. c) a zahájil řízení o zrušení platnosti osvědčení pro stupeň utajení „Důvěrné“ č. 0037865, jehož byl žalobce držitelem (dále též „osvědčení“) a následně vydal prvoinstanční rozhodnutí, v němž platnost uvedeného osvědčení zrušil.

K tvrzení žalobce, že jsou nezvratné a bezpečně zjištěné skutkové a právní závěry soudu o tom, že není policistou, který by ve prospěch zločinného spolčení, tvořeného mj. osobami P. A. a M. U., vykonával jakoukoli činnost, když tato činnost není v prvoinstančním rozhodnutí popsána tak, aby jí nebylo možné zaměnit za jiné a žalobce měl možnost se k jednání, jež je mu kladeno za vinu, vyjádřit žalovaný připomněl, že žalobce předjímá, že Úřad vycházel ze skutečností, které ilustrují jeho účast na zločinném spolčení. Jsou to ale pouze nesprávné domněnky žalobce, neboť je z prvoinstančního rozhodnutí nepochybné, že Úřad vycházel z materiálů, které mu byly postoupeny v režimu utajení a tyto materiály poukazují „pouze“ na velice nestandardní vztahy žalobce k osobám, které vyvíjí nebo vyvíjely činnost proti zájmům ČR.

Pokud žalobce namítal, že v rozhodnutí Úřadu není bezpečně popsáno a uvedeno jakým způsobem se měl dozvědět, že osoby se kterými se stýkal, jsou podezřelé z uváděné trestné činnosti, žalovaný konstatoval, že Úřad nehodnotil jen to, že se žalobce stýkal s osobami, které vyvíjejí nebo vyvíjely činnost proti zájmům ČR, ale hodnotil i způsob, jakým

se s nimi stýkal, což Úřad opírá o utajované informace, a tudíž nemohl jednání žalobce s odkazem na § 122 odst. 3 konkrétněji popsat. K tomu žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ve věci sp. zn. 1 As 47/2009, kde je mj. řešena i otázka subjektivní stránky jednání účastníka řízení ve vztahu k naplnění bezpečnostního rizika.

Požadavek žalobce na provedení jím předložených důkazů považoval žalovaný za irelevantní, neboť směřují k tomu poskytnout Úřadu důkaz o tom, že se zločinného spolčení neúčastnil. Úřad však shledal bezpečnostní riziko nikoli v tomto jednání, ale v jednání, které bylo doloženo v materiálech utajovaného charakteru. Vycházel přitom z nezvratných a bezpečně zjištěných skutečností, které mu umožnily přijmout závěr, že u žalobce existují bezpečnostní rizika, která ve svém důsledku negují splnění podmínek pro vydání osvědčení. Úřad při rozhodování vycházel z úplně a přesně zjištěného stavu věci, který již není nutné žádným dalším úkonem ve smyslu zákona, doplnit.

K neprovedení pohovoru podle zákona žalovaný poukázal na to, že v případě řízení o žádosti pro stupeň utajení „Důvěrné“, není zákonem Úřadu stanovena povinnost pohovor provést, ledaže by bylo třeba objasnit skutečnosti, které se v řízení vyskytly. Zákon ani Úřadu nedovoluje sdělovat při pohovoru utajované informace.

K namítanému nedodržení lhůty stanovené Úřadu pro vydání rozhodnutí ve věci žalovaný žalobci přisvědčil. Uvedená skutečnost však neměla vliv na věcnou správnost rozhodnutí Úřadu.

Žalovaný uzavřel, že žalobce nesplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) z důvodu, že u něho existují bezpečnostní rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) a e) zákona.

Proti tomuto rozhodnutí žalovaného žalobce předně uplatnil procesní námitky, kdy žalovanému a Úřadu vytkl, že vycházeli pouze z NPO a utajované přílohy, měl výhrady k závěru žalovaného v tom, že žalobce jednal „v rozporu s povinnostmi policisty“, neboť tento závěr není popsán tak pregnantně, aby měl žalobce možnost vyjádřit se k závadovému jednání v rámci opravných prostředků, jednání žalobce není popsáno tak, aby mohlo být podřazeno pod konkrétní zákonné ustanovení a nemohlo být zaměněno s jiným jednáním s jinou právní kvalifikací. Při absenci takového procesního postupu je závěr žalovaného nepřezkoumatelný.

Navíc je žalobci odebráno právo na spravedlivý proces, neboť je mu odebráno právo vyjádřit se ke skutečnostem, na základě kterých bylo rozhodnuto o nevydání osvědčení.

V řízení byla porušena zásada rovnosti stran a ústavní práva žalobce, neboť je mu úmyslně zastíráno jednání, kterého se měl dopustit.

Stejná situace panuje i u závěru žalovaného, že „žalobce zneužil oprávnění mu daných citovaným zákonem“, kde kromě uvedeného navíc chybí popis, jaký negativní vliv má toto zneužití na bezpečnostní způsobilost žalobce. Žalobce poukázal na to, že od počátku řízení správním orgánům vyčítá, že své skutkové právní posouzení opřely o utajovanou přílohu nspecifikovaného orgánu státu. Částečně se ztotožnil se závěrem žalovaného, že skutečnosti obsažené v utajené příloze nelze sdělovat, uvedené platí ale jen do té míry, pokud by byly ohroženy utajené skutečnosti podle zákona a prováděcích předpisů. Takovou utajovanou skutečností není sdělení, že žalovaný a Úřad vycházeli např. z operativního šetření orgánů státu nebo odposlechů získaných popsáním způsobem. Pokud by byly tyto skutečnosti uvedeny, měl by žalobce možnost se alespoň rámcově kutajované příloze vyjádřit. Utajovanou skutečností není ani sdělení, byť z utajované přílohy, že např. závadové jednání spočívalo v konkrétním jednání, což je doloženo např. agenturní zprávou. Za situace, kdy se rozhoduje o zásadních otázkách konkrétního účastníka a je zasahováno do jeho práv a povinností, není utajování na místě, měly by být utajovány jen ty skutečnosti, které mohou

ohrozit bezpečnost a stabilitu demokratického státu, což odposlechy trestním řízením pro méně závažnou trestnou činnost podle názoru žalobce ohrozit nemohou.

Žalobce se domníval, že žalovaný a Úřad vycházeli z utajované skutečnosti obsahující odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu (dále jen „odposlechy“) podle § 88 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „trestní řád“). Se souhlasem obžalovaných prostudoval trestní věc obžalovaných P. A. a M. U., vyjma odposlechů, a zjistil, že v trestní věci nejsou žádné další materiály, týkající se osoby žalobce. Použití odposlechu mimo trestní řízení proto žalobce považuje za nezákonný důkaz a nepoužitelný podklad rozhodnutí Úřadu a žalovaného. Tvrdil, že trestním řízením P. A. a M. U. (dále jen „trestní řízení“) bylo nařízeno veřejné hlavní líčení a veškeré odposlechy musely být odtajněny. Obvinění byli s těmito odposlechy seznámeni při skončení vyšetřování. Podle žalobce byl postup žalovaného v rozporu s § 88 odst. 6 trestního řádu, neboť v jiné trestní věci, než ta, v níž byl odposlech proveden, lze záznam jako důkaz užít tehdy, pokud je i v této trestní věci vedeno trestní stíhání nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice. K tomu poukázal na stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 3/2006. Podle žalobce byl postup žalovaného i v rozporu s § 107 odst. 1 a 5 zákona.

Žalobce dále namítal, že Úřad a žalovaný vycházeli při rozhodování z podkladů, které nemají oporu ve skutkovém stavu jednání popsaného v NPO, ale i v utajované příloze, pokud tato obsahuje odposlechy. Tyto skutečnosti jsou diametrálně odlišné od závěru konstatovaných nalézacím soudem v trestním řízení. Žalovaný pochybil, pokud v kasačním řízení rozhodnutí úřadu z tohoto důvodu nezrušil. Informace v NPO byly následně v trestním řízení před soudem významně změněny provedeným dokazováním, navíc je důvodným předpoklad, že i následně odvolací soud dojde k mírnějším skutkovým zjištěním. Kromě toho k osobě žalobce nalézací soud jednoznačně a kategoricky uzavřel, že se nepodílel na trestné činnosti obžalovaných ani nejednal jiným způsobem, který by zakládal skutkovou podstatu jakéhokoli trestného činu, kázeňského přestupku nebo jiného deliktu. Žalovaný hodnotil a posuzoval při svém rozhodování stěžejní důkaz, kterým jsou pravděpodobně přepisy odposlechů z trestního řízení diametrálně odlišně než nalézací soud, což je závažnou skutečností, která nebyla žalovaným posouzena a v napadeném rozhodnutí zohledněna a vysvětlena.

Další nezákonnost postupu Úřadu a žalovaného žalobce spatřoval v tom, že jsou pro potřeby řízení ve věci žalobce utajovány důkazy, které byly v trestním řízení odtajněny a použity při veřejném hlavním líčení, kde byly veřejně provedeny. Takový postup je nezákonný, neboť nelze utajovat skutečnosti, které byly odtajněny pro veřejné jednání soudu, konkrétně hlavní líčení. V řízení o vydání osvědčení byly tyto důkazy z nepochopitelných důvodů utajeny a tvoří utajenou přílohu, což žalobci znemožňovalo reagovat na konkrétní skutečnosti, které jsou mu kladeny za vinu. Vzhledem k tomu, že bylo rozhodováno na základě nezákonně získaného důkazu, byl v návaznosti na to nedostatečně a neúplně zjištěn stav věci potřebný pro rozhodnutí, čímž byl porušen § 89 odst. 1 zákona.

Za další procesní pochybení Úřadu považoval skutečnost, že za uvedeného skutkového stavu neprovedl pohovor se žalobcem k odstranění pochybností, které jsou jednoznačně dány v závěrech žalovaného a nalézacího soudu v trestním řízení. Úřad rovněž procesně pochybil, pokud nevyžádal pravomocného rozhodnutí soudu a nevyžádal si kompletní trestní spis, z trestního řízení.

Žalobce tvrdil nesprávné skutkové a právní posouzení otázky „činnosti proti státu“, kdy Úřad a žalovaný nesprávně podřadili pod pojem činnost proti státu jakoukoli trestnou činnost, především pak méně závažnou trestnou činnost, navíc nemající skutkový základ v činnosti proti zájmům státu v I. hlavě trestního zákoníku platném do 31. 12. 2009 (zákon č. 140/1961 Sb.). Běžná kriminální činnost, navíc malé společenské nebezpečnosti, která neohrožuje stabilitu bezpečnost, celistvost ani demokracii státu, nemůže být podřazena pod pojem činnost proti státu. K tomu žalobce poukazoval na presumpci neviny, kdy až pravomocný rozsudek soudu neměnně konstatuje, že byl spáchán trestný čin. Znovu zdůraznil, že soud celou věc posoudil odlišně od Policie ČR, konkrétně Národní protidrogové centrály (dále jen „NPC“), proto již v rozkladu namítal, že je na místě přerušení řízení, z důvodu vyčkání rozhodnutí soudu v trestní věci, ze které žalovaný a Úřad nejen dovozují, ale prokazují bezpečnostní riziko žalobce. Ne každou trestnou činnost je možno automaticky považovat za činnost proti státu ve smyslu zákona. Tento závěr by ve svém důsledku znamenal, že jakýkoli styk osoby mající osvědčení s osobou, která spáchala trestný čin, činí tuto osobu nezpůsobilou ve smyslu zákona. To je absurdní závěr, tím spíše ve spojení s argumentací žalovaného, který odkazoval na nález Ústavního soudu. Je diametrálně odlišná situace u ochrany utajovaných skutečností a prověrky osob u stupně „Přísně tajné“ a „Tajné“ na straně jedné a prověření na stupeň utajení „Důvěrné“, „Vyhrazené“ na straně druhé. Proto nelze použít nález jako důkaz ve směru vědomosti či nevědomosti. Styk policisty, zabývající se vyšetřováním závažné trestné činnosti, s osobou, páchající běžnou kriminální činností, nelze považovat za bezpečnostní riziko ve směru ohrožení zájmu státu, pokud navíc není prokázáno, že by se držitel dopouštěl vyrazování služebního či jiného tajemství či jemu uložené povinnosti mlčenlivosti. Takový styk je naopak zdrojem cenných informací. Žalobce zdůraznil, že přes uvedené osoby P. A. a M. U., prováděl odhalování závažné násilné trestné činnosti. Pokud by takto byl posuzován styk i u jiných policistů, pak by každý takovýto policista byl nezpůsobilý. Navíc jedna z povolených forem získávání osoby pro spolupráci je pomoc osobě vytipované ke spolupráci zákonným způsobem, např. radou, odkazem, popř. zákonnou pomocí při vyřizování určité záležitosti na úřadu. K tomu žalobce odkázal na metodické pokyny policejního prezidia v otázce „osob spolupracujících“ pro potřeby Policie ČR. Žalovaný tak nesprávně vycházel při svém rozhodnutí z NPO, který není meritorním rozhodnutím a navíc byl dosud nepravomocným rozsudkem nalézacího soudu v trestním řízení popřen.

Žalobce také tvrdil, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s § 4 písm. c) zákona. Poukaz Úřadu a žalovaného na rozsudek NSS ve věci sp. zn. 1As 47/2009 se vztahoval k § 4 písm. b), neboť se jednalo o žadatele o osvědčení „Tajné“. Pokud by žalovaný setrval na svém právním názoru, musel by odebrat osvědčení stupeň „Důvěrné“ všem policistům, především zlínskému řediteli Krajského ředitelství Policie ČR, který byl zvažován na policejního prezidenta, neboť i on se stýkal s přítelem své manželky, který byl drogovým busem. Žalovaný ve věci žalobce neřešil rozdíl mezi vážnou újmou a prostou újmou a tedy rozsahem informací, s nimiž se seznámí osoba s osvědčením „Důvěrné“ nebo osoba s osvědčením „Tajné“. Navíc na uvedeném příkladu činí vážný rozdíl v personifikaci, kdy styky vedoucích pracovníků s vyšším stupněm prověrky se závadovými osobami nejsou bezpečnostní riziko a u méně závažné trestné činnosti a nižšího stupně utajení se o bezpečnostní riziko jedná. Mgr. P. A. je právník a byl zmocněnec M. U., kterého žalobce poznal v trestním řízení jako poškozeného. Žalobce se ztotožnil v obecné rovině s výkladem bezpečnostního rizika ve smyslu rozsudku NSS ve věci sp. zn. As 44/2006 (správně má být uvedeno 5As 44/2006) ze dne 30. 1. 2009 s tím, že je třeba zjišťovat, jaký následek může naplnění bezpečnostního rizika způsobit s ohledem na stupeň bezpečnostní prověrky žadatele a tedy to, s jakými materiály se při své práci seznamuje. Nelze tedy rozhodovat ve věci

s nižším následkem a tedy i nižším bezpečnostním rizikem stupně „Důvěrné“ podle kritérií při rozhodování ve věcech stupně „Tajné“. Pokud by takto obecně žalovaný a Úřad nadále rozhodovali a zastávali svůj názor, vyslovený v napadeném rozhodnutí, pak by nebyl důvod pro to, aby zákon stanovil různé stupně utajování informací.

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí Úřadu, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě uváděl žalovaný obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Zdůraznil, že žalobcem zmiňovaná utajovaná příloha nebyla odtajněna a že je mylný žalobcům závěr, že jí byl proveden důkaz v trestním řízení. Podkladové materiály, o něž Úřad opřel svůj závěr o výskytu bezpečnostního rizika, nejsou součástí zmíněné trestní kauzy. K námitce, že žalovaný nevyčkal pravomocného rozhodnutí v trestním řízení, uvedl, že Úřad zjišťuje výskyt případných bezpečnostních rizik podle zákona a je také oprávněn učinit si samostatně úsudek o otázkách vztahujících se k bezpečnostní spolehlivosti té které fyzické osoby bez ohledu na to, k jakým závěrům dospějí či dospěly orgány činné v trestním řízení a posléze soud. Před vydáním rozhodnutí se informoval na stav trestního řízení a v rámci rozkladu, kdy žalobce připojil rozsudek Okresního soudu Praha – východ ve věci sp. zn. 1T 290/2009, bylo vzato v potaz, že osoby P. A. a M. U. byly odsouzeny, sice ne zcela v rozsahu uvedeném v NPO, avšak jejich trestná činnost, spolu s další osobou, byla spáchána dílem ve zločinném spolčení, dílem samostatně, přičemž se dotýkala zájmu ekonomiky státu a zájmu státu na ochraně obyvatel před zdravím nebezpečnými látkami, M. U. byl odsouzen za trestný čin nedovoleného ozbrojování. Podle žalovaného tak podřazení trestné činnosti osob P. A. a M. U. pod pojem činnost proti zájmům ČR ve smyslu § 2 písm. b) bylo zcela na místě. K otázce zákonnosti pořízení a použití informací získaných jinými státními orgány v rámci bezpečnostního řízení uvedl, že Úřad by naopak porušil zákon, kdyby existenci takto závažných informací ignoroval a osvědčení žalobci vydal. Konstatoval, že podmínky pro získání osvědčení stupně „Důvěrné“, „Tajné“, „Přísně tajné“ jsou stejné, pouze z hlediska nástrojů, sloužících k ověřování zákon v § 107, umožňuje Úřadu použít opatření, která v odstupňované míře zasahují do osobní sféry účastníků, eventuálně osob jim blízkých. Žalobce o udělení souhlasu podle § 107 odst. 5 zákona nebylo třeba žádat, neboť informace zjištěné podle § 107 odst. 1 citovaného zákona postačovaly pro zjištění úplného stavu věci. V případě řízení o žádosti pro stupeň utajení „Důvěrné“ není zákonem stanovena povinnost provést úřadem pohovor, ledaže by se vyskytla potřeba objasnit skutečnosti, které se v řízení vyskytly, a tato potřeba nevyvstala, proto pohovor Úřadem proveden nebyl.

Žalobce žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích. O návrzích důkazů žalobce trestním spisem Okresního soudu Praha – východ a utajovanými přílohami žalovaného soud rozhodl tak, že nebude provádět důkaz trestním spisem Okresního soudu Praha – východ, sp. zn. 1T 290/2009, neboť skutkový stav považoval za dostatečně objasněný a ucelený tak, aby byl schopen posoudit právní otázku, která je předmětem řízení. O návrhu důkazu utajovanou částí správního spisu soud rozhodl podle § 133 odst. 3 zákona ve spojení s § 45 odst. 3 s. ř. s. tak, že přílohu č. 4 utajované složky, označené žalovaným podle § 133 odst. 3 zákona a vedené jako „Vyhrazené“, počet listů 61 + 1 (obal), odděluje, neboť jde o doklady, které obsahují skutečnosti chráněné zákonem, a těmito doklady nebude důkaz soudem prováděn. Soud provedl důkaz přílohou č. 3 správního spisu žalovaného, která je vedena žalovaným pod stupněm „Vyhrazené“, ovšem bez označení ve smyslu § 133 odst. 3 zákona, po poučení účastníků řízení podle § 58 odst. 5 téhož zákona ve vztahu k žalobci a jeho právnímu zástupci.

Z obsahu důkazů přílohou č. 3 správního spisu žalovaného soud zjistil, že jeho součástí jsou listiny a to výsledek evidenčního šetření ke spisu NO 36338 ve smyslu šetření podle § 107 odst. 1 zákona ve vztahu k žalobci a Veronice Benešové. U žalobce byla zjištěna pozitivní lustrační odezva v evidencích NPC a BSMV – IPČR, dále nebyla zjištěna pozitivní lustrační odezva v dalších evidencích, které jsou v usnesení podrobně uvedeny. U Veroniky Benešové byla zjištěna pozitivní lustrační odezva v evidencích OSŘI, nebyla zjištěna pozitivní lustrační odezva v evidencích, které jsou dále v usnesení podrobně uvedeny. Součástí přílohy je rovněž seznam, kde je uveden výčet lustračních míst, dále sdělení NPC, Služby kriminální policie a vyšetřování z 9. 8. 2010, podání zprávy k žalobci spolu s návrhem NPO z 19. 6. 2009, proti obviněným U. M., A. P. a H. T., žádost úřadu ze dne 4. 8. 2010 k NPC o podrobnější specifikaci trestné činnosti včetně konkrétních závěrů, páchaných shora zmíněnými obviněnými.

K věci samé zástupce žalobce a žalobce uvedli, že žalobce byl s osobami souzenými pro trestnou činnost v kontaktu pro vyšetřování násilné trestné činnosti a s těmi osobami se stýkal, současně byly rozpracovány NPC, o čemž se dozvěděl až na základě prověrky Úřadu. V trestním řízení nebyl pozván ani jako svědek, nebyl kázeňsky, trestně či jinak potrestán. Neví, proč byl označen jako lustračně pozitivní.

Zástupce žalovaného konstatoval, že obsahem utajované přílohy chráněné § 133 odst. 3 zákona je vykreslení činnosti, která směřuje proti zájmům ČR, je významná pro vymezení styku žalobce s těmito osobami. S trestním řízením, které proti nim bylo vedeno, nesouvisí. Souvisí to jen tak, že byla vymezena činnost jmenovaných, se kterými se žalobce měl stýkat. Jedná se o nedůvěryhodnost žalobce, jeho styky se jmenovanými nebyly standardní a v mezích jednání policisty. V tom spočívá bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Při posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. d) zákona v rozhodném znění osvědčení fyzické osoby Úřad vydá fyzické osobě, která d) je bezpečnostně spolehlivá.

Podle § 14 odst. 1, 3 písm. d), e), 4, 6 téhož zákona

(1) Podmínku bezpečnostní spolehlivosti splňuje fyzická osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko.

(3) Za bezpečnostní riziko lze též považovat

d) chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace,

e) styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky.

(4) Bezpečnostní rizika uvedená v odstavci 2 a odstavci 3 písm. a) se v případě žádosti podle § 94 zjišťují za období od 15 let věku; bezpečnostní rizika uvedená v odstavci 3 písm. b) až i) se zjišťují 10 let zpětně od podání žádosti pro stupeň utajení Důvěrné, 15 let zpětně pro stupeň utajení Tajné a 20 let zpětně pro stupeň utajení Přísně tajné, nebo za období od 15 let věku podle toho, které z nich je kratší.

(6) Při posuzování, zda skutečnost uvedená v odstavci 3 je bezpečnostním rizikem, se přihlíží k tomu, do jaké míry může ovlivnit schopnost utajovat informace, k době jejího

výskytu, k jejímu rozsahu, charakteru a k chování fyzické osoby v období uvedeném v odstavci 4.

Podle § 89 odst. 1 téhož zákona Úřad v bezpečnostním řízení (dále jen "řízení") postupuje tak, aby byl úplně a přesně zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí.

Podle ustanovení § 105 odst. 1 téhož zákona vyskytnou-li se v průběhu řízení skutečnosti, které je třeba objasnit pro zjištění skutečného stavu věci, provede Úřad s účastníkem řízení pohovor; s účastníkem řízení, který žádá o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Přísně tajné, provede Úřad pohovor vždy.

Podle § 107 odst. 1, 5 téhož zákona

(1) V řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné si Úřad k ověření pravdivosti údajů poskytnutých účastníkem řízení v žádosti fyzické osoby a ke zjištění výskytu bezpečnostního rizika vyžádá potřebnou informaci od příslušného orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, pokud s ní nakládají.

(5) Pokud informace získané úkony v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné nepostačují pro zjištění úplného stavu věci, je Úřad oprávněn ověřit je úkony podle odstavců 2 a 3 a v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby na stupeň utajení Tajné podle odstavce 3. V těchto případech si Úřad vyžádá písemný souhlas účastníka řízení a zároveň jej poučí o právních následcích, které nastanou, jestliže Úřad písemný souhlas neobdrží [§ 113 odst. 1 písm. e)].

Podle ustanovení § 121 odst. 3 téhož zákona pokud Úřad zruší platnost osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, vydá o tom rozhodnutí a doručí jej účastníku řízení; kopii založí do bezpečnostního svazku.

Podle § 122 odst. 3 téhož zákona v odůvodnění se uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.

K žalobním námitkám z obsahu spisového materiálu, odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, jakož i vyjádření žalovaného k podané žalobě a provedeného ústního jednání před soudem vyplynulo, že bezpečnostní řízení bylo zahájeno na žádost žalobce (ze dne 19. 5. 2010) podanou u úřadu dne 27. 5. 2010 podle § 93 odst. 1 písm. a) o vydání osvědčení pro stupeň utajení „Důvěrné“ (dále jen „žádost“). Úřad postupoval podle § 107 odst. 1 zákona a k ověření pravdivosti údajů poskytnutých žalobcem v žádosti a ke zjištění výskytu bezpečnostního rizika vyžádal potřebné informace od příslušného orgánu státu (sdělení ze dne 10. 6. 2010, č. j. V669/2010-NBÚ/P). Šetřením byly zjištěny skutečnosti, které nasvědčovaly takovému chování žalobce, jež má vliv na jeho důvěryhodnost a ovlivnitelnost a může ovlivnit jeho schopnost utajovat informace. O tom byl Úřad zpraven (dne 3. 8. 2010, č. j. V9517/2010-NBÚ/P). V obou případech se jednalo o sdělení od orgánů státu pod stupněm utajení „Vyhrazené“. Správní orgány obou stupňů uvedená sdělení příslušného orgánu státu v odůvodnění svých rozhodnutí konkrétně nepopisovaly, pouze na ně odkázaly jako na podklad pro vydání rozhodnutí a uvedly jejich stupeň utajení. Ve svých rozhodnutích v této souvislosti poukázaly na nález Ústavního soudu II. ÚS 28/02 ze dne 25. 6.

2003 a dále uvedly, že chování žalobce, které je konkretizováno a podrobně zadokumentováno ve sdělení příslušného orgánu státu utajovaného charakteru č. j. V9517/2010-NBÚ/P (dále též „utajovaná příloha“), spočívá v jednání žalobce v rozporu s jeho povinnostmi, které mu vyplývají ze zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), jakož i ve zneužití oprávnění daných mu tímto zákonem ve prospěch třetích osob. Tím shledaly naplnění skutkové podstaty bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d), tedy chování, které má vliv na důvěryhodnost a ovlivnitelnost účastníka řízení a může ovlivnit jeho schopnost utajovat informace. Přitom přihlédly podle § 14 odst. 4, 6 zákona k tomu, do jaké míry může bezpečnostní riziko ovlivnit schopnost žalobce utajovat informace, době výskytu takového chování, jeho rozsahu charakteru a chování žalobce v období uvedeném v § 14 odst. 4 zákona i v současnosti (dále též „rozhodné období“). Dospěly k závěru, že se takového chování žalobce dopustil v nedávné době a opakovaně. Zdůraznily, že chování žalobce nehodnotily z trestně právního hlediska, ale výhradně z hlediska zákona. Konstatovaly, že žalobce je příslušníkem Policie ČR, vázán dodržováním povinností uložených mu zákonem o služebním poměru, kam patří i povinnost zdržet se jakéhokoli jednání, jež může vést ke střetu zájmu služby se zájmy osobními, ohrozit důvěru v nestranný výkon služby ve smyslu § 45 odst. 1 písm. b) tohoto zákona, povinnost chovat se a jednat i v době mimo služby tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru podle § 45 odst. 1 písm. i) téhož zákona. Krom toho je příslušník Policie ČR vázán dodržováním principů profesně morálního chování, zakotveného v Etickém kodexu Policie ČR, kde se mimo jiné výslovně uvádí, že je závazkem příslušníka Policie ČR vůči společnosti chovat se důstojně a zásadně se vyhýbat jakémukoli jednání, které by mohlo být střetem zájmů. Podle správních orgánů obou stupňů žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu bezpečnostního rizika ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona, tím porušil zákon o služebním poměru a vědomě zneužil svých oprávnění ve prospěch třetích osob, což vypovídá o jeho nedůvěryhodnosti, ale může být i důvodem jeho ovlivnitelnosti. Motivace jeho chování nezkoumaly, neboť z hlediska bezpečnostního řízení není významná. Žalobce jednal vědomě protiprávně, neboli proti zájmům, které má sám jako příslušník Policie ČR chránit a svého jednání se dopustil přímo v souvislosti s výkonem svého povolání. Charakter jeho chování vzbuzuje pochybnosti o jeho důvěryhodnosti proto, že jej nelze zcela vyloučit v případě možnosti jeho přístupu k utajovaným informacím. Žalobce tak schopen poskytnout záruku, že v případě ochrany utajovaných informací a nakládání s nimi, bude jednat odpovědně a dbát všech svých povinností, jak to vyžaduje důležitost jejich ochrany.

Bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 3 písm. e) zákona Úřad a žalovaný shledali ve styku žalobce s osobami P. A. a M. U., jehož vlastní rozsah a charakter vyplývá a je konkretizován a podrobně zdokumentován v utajované příloze č. j. V9517/2010-NBÚ/P, kdy se žalobce stýkal s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmům ČR. I toto bezpečnostní riziko posuzovaly správní orgány podle kritérií § 14 odst. 6 a zkoumaly, zda činnost osob P. A. a M. U. skutečně naplňuje podmínku pro jeho naplnění, tj. činnost proti zájmům ČR. Konstatovaly, že ani v tomto případě shledaného bezpečnostního rizika nelze blíže popsat či konkretizovat vlastní styk žalobce s těmito osobami, neboť jsou limitováni utajovaným charakterem sdělení příslušného orgánu státu a není tak možné konkrétně uvést, proč činnost těchto osob považují za činnost proti zájmům ČR. Dále vyšly z obsahu NPO, kterou Úřad obdržel dne 11. 8. 2010 jako neutajovanou přílohu sdělení příslušného orgánu státu v stupni utajení „Vyhrazené“ pod č. j. V10256/2010-NBÚ/P. Z obsahu NPO je zřejmé, že činnost osob P. A. a M. U. spočívala a odvíjela se od neoprávněné výroby a obchodu s farmakologickými přípravky a anaboliky, jejich neoprávněného označování ochrannou známkou, tito měli společně páchat trestný čin účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 trestního zákona, trestného činu porušování práv k ochranné známce, obchodnímu

jménu a chráněnému označení původu podle § 150 odst. 1 tr. zákona spáchaného ve prospěch zločinného spolčení podle § 43 trestního zákona v souběhu s trestným činem neoprávněného podnikání podle § 118 odst. 1 trestního zákona, opětovně spáchaný ve prospěch zločinného spolčení podle § 43. Dále se osoba M. U. měla sama dopustit trestného činu porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu podle § 150 odst. 1 tr. zákona v souběhu s trestným činem neoprávněného podnikání podle § 118 odst. 1 trestního zákona, dále trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákona a trestného činu nedovoleného ozbrojování podle § 185 odst. 1. Za tuto činnost byli ke dni rozhodování správních orgánů nepravomocně odsouzeni Okresním soudem pro Prahu – východ k nepodmíněným trestům odnětí svobody (tuto skutečnost ověřily správní orgány před vydáním rozhodnutí). Na základě NPO, jako podkladového materiálu, měly správní orgány obou stupňů za dostatečně zdokumentované a prokázané, že uvedené osoby, na jejichž činnosti se podíleli další osoby, jejichž činnost však nebyla významná pro bezpečnostní řízení žalobce a proto se jím Úřad ani žalovaný nezabývali, a shledali, že činnosti těchto osob směřovaly proti zájmům ČR ve smyslu § 2 písm. b) zákona, neboť byla způsobilé poškodit zájmy ČR v oblasti mezinárodních závazků, v oblasti ochrany autorských práv a duševního vlastnictví a v oblasti ochrany života a zdraví fyzických osob. Za nerozhodné považovaly správní orgány, zda orgány činné v trestním řízení již pravomocně rozhodly o tom, zda byl spáchán trestný čin, neboť při shledání naplnění skutkové podstaty bezpečnostního rizika, nejsou vázány rozhodnutím jiných orgánů státu a je plně v jejich kompetenci samostatně rozhodnout, zda v činnosti těchto osob spatřují činnost proti zájmům ČR. Bez ohledu na další postup orgánů činných v trestním řízení a výsledek trestního řízení měly činnost proti zájmům ČR těchto osob v rámci trestního řízení za nepochybně prokázanou a zjištěnou a to na základě podkladových materiálů, kterými disponovaly. Zdůraznily, že pojem bezpečnostního rizika nelze ztotožňovat nebo přirovnávat k pojmu viny v trestně právním smyslu. S ohledem na to, že Úřad ani žalovaný nemohli specifikovat rozsah a charakteristiku žalobce s osobami M. U. a P. A., alespoň uvedli, že žalobce využil svého postavení příslušníka Policie ČR a s těmito osobami se v době podle § 14 odst. 4 zákona nejen stýkal, ale i jednal v jejich prospěch, ač si musel být vědom toho, že tito jednají v rozporu s právními předpisy. Žalobce tak neskýtá záruku, že by v případě k přístupu k utajovaným informacím postupoval tak, aby nedošlo k vyžrazení či jinému zneužití utajovaných informací, potažmo, aby zájem ČR, chráněný zákonem, nedostál újmou. Považovali za pravděpodobné, že by na jeho osobu mohl být ze strany třetích osob jednajících či majících v úmyslu jednat v rozporu se zájmy ČR činen nátlak, aby jednal v jejich prospěch a v rozporu se zájmy na ochranu utajovaných informací, čímž je značně oslabena jeho schopnost poskytovat přiměřenou ochranu utajovaným informacím. Zdůraznili, že přístup k utajovaným informacím je určitým privilegiem, kdy Úřad vystupuje jako garant toho, že jím bude nadána pouze osoba, u níž lze předpokládat, že nebude ohrožovat ochranu utajovaných informací. Zájem na jejich ochraně je přitom prioritním zájmem České republiky, neboť informace spadající do režimu utajení mají zásadně určující význam pro zájmy ČR, jejich vyžrazení může tyto zájmy ohrozit nebo přímo poškodit ve smyslu § 3 zákona. Proto nelze připustit, aby se takové informace mohly vyskytnout v dosahu osob, jež působí proti zájmům ČR a takovou možnost v případě žalobce úřad nepovažoval za nemožnou (rozhodnutí úřadu ze dne 17. 9. 2010 č. j. 84841/2010-NBÚ/P).

O rozkladu, v němž žalobce namítal obdobně jako v podané žalobě, rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím, kde skutkovým zjištěním a právnímu posouzení Úřadu plně přisvědčil.

Žalobce předně namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav a rozpor s § 89 odst. 1 zákona s tím, že jeho jednání „v rozporu s povinnostmi policisty“ není popsáno tak, aby

mohlo být podraženo pod konkrétní zákonné paragrafové ustanovení a nemohlo být zaměněno s jiným jednáním a jinou právní kvalifikací. Tvrdil, že mu bylo odebráno právo na spravedlivý proces a vyjádřit se ke všem skutečnostem, pro které bylo rozhodnuto o nevydání osvědčení. Konstatoval, že byla porušena zásada rovnosti stran a jeho ústavní práva, neboť je mu úmyslně zastíráno jednání, kterého se měl podle žalovaného dopustit, žalobce se nemohl dostatečně a kvalifikovaně vyjádřit v rámci opravných prostředků. Stejná situace je i u závěru žalovaného, že „žalobce zneužil oprávnění mu daných citovaných zákonem“, kdy svůj závěr žalovaný odůvodnil utajovanou přílohou nespecifikovaného orgánu státu, ale utajovány měly být jen skutečnosti, které mohou ohrozit bezpečnost a stabilitu demokratického státu, což odposlechy v trestním řízení pro méně závažnou činnost být nemohou.

Žalobní námitka není důvodná.

Na úvod soud uvádí, že se při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí seznámil s obsahem veškerého spisového materiálu, tj. i utajované přílohy, a dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, o němž soud nemá pochyb. Vyšel při tom z ustálené judikatury správních soudů a to i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, že je v bezpečnostním řízení nutno najít rovnováhu mezi dvěma legitimními, avšak navzájem protichůdnými zájmy, zájmem na zajištění spravedlivého procesu pro toho, jehož bezpečnostní způsobilost je zkoumána ve smyslu článku 36 a následujících Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), a zájmem na utajení informací potřebných k ochraně veřejného zájmu, přičemž této rovnováhy nelze dosáhnout bez účinné soudní kontroly. Proto musí mít soud v rámci soudního přezkumu přístup ke všem informacím, na základě nichž bylo rozhodnuto v bezpečnostním řízení. Soud je v takovém případě ve zvýšené míře, než při běžném soudním řízení, v němž má účastník k dispozici stejné informace jako soud, garantem práva na spravedlivý proces podle článku 36 a následující Listiny, což vyžaduje i zvýšenou aktivitu soudu vůči postupu veřejné správy. Jen za splnění těchto podmínek může být přístup k informacím v nezbytných případech odepřen účastníkům řízení či dalším na řízení participujícím osobám. Účastník řízení nemůže efektivně namítat nezákonnost určitých zjištění, neví-li ani co je jejich obsahem. V této specifické situaci to naopak musí být soud, který supluje aktivitu účastníka řízení a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví být důležitými. V bezpečnostním řízení zjištěné skutkové okolnosti musí být ve svém souhrnu přesvědčivým podkladem pro závěr, že v konkrétním případě znamená naplnění určité skutkové podstaty skutečně bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 3 zákona. Skutkový základ úvahy mohou tvořit v podstatě jakékoli informace, které má příslušný orgán k dispozici, ať již je získal z jakýchkoli zdrojů a jakýmkoli prostředky. Podstatná je jen informační hodnota takových zjištění. Tu je nutno hodnotit ze všech pro věc relevantních hledisek, zejména je nutno hodnotit věrohodnost (a tedy pravdivostní hodnotu) dané informace a také uvážit, zda je správně vykládána a zda ve skutečnosti nemá jiný význam, než jaký se na první pohled jeví. Posuzování informační hodnoty určitého zjištění je nutně vždy úvahou pravděpodobnostní, založenou v určité míře na odhadu, proto někdy pro závěr o existenci bezpečnostního rizika ve smyslu § 14 odst. 3 zákona postačí zjištění, že je pravděpodobné, že příslušná zákonem předvídaná skutková podstata byla naplněna. Může tomu tak být ovšem pouze v případě, že taková eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění a že se na základě dostupných údajů jeví být významně pravděpodobnější než jiná, v úvahu připadající vysvětlení (rozsudek NSS ve věci sp. zn. 7 As 31/2011).

V projednávané věci byl žalobce na základě žádosti podroben bezpečnostní prověrce pro stupeň utajení „Důvěrné“. V rámci bezpečnostního řízení bylo u něj zjištěno bezpečnostní

riziko podle § 14 odst. 3 písm. d), e) zákona, protože žalobce nemohl splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti ve smyslu § 14 odst. 1. Bezpečnostní rizika byla u žalobce zkoumána v rozhodném období vymezeném v § 14 odst. 4. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a provedeného řízení je zřejmé, že Úřad při posuzování bezpečnostních rizik, tj. chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace (§ 14 odst. 3 písm. d)) a styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmům ČR (§ 14 odst. 3 písm. e)) posuzoval, zda jsou bezpečnostním rizikem, přihlížel k tomu, do jaké míry mohou u žalobce ovlivnit schopnost utajovat informace, zabýval se dobou jejich výskytu, jejich rozsahem, charakterem, jakož i chováním žalobce v rozhodném období. Významná je skutečnost, že pojem bezpečnostního rizika je nutno vykládat tak, že shromážděné podklady se vyhodnocují ve vztahu k eventuální možnosti bezpečnostního rizika, což znamená, že pro závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje již samotné podezření z existence bezpečnostních rizik (rozsudek NSS ve věci sp. zn. 5 As 44/2006). Soud má v projednávané věci za to, že skutečnosti vyplývající z listin obsažených ve správním spise, zejména z utajované přílohy, jsou způsobilé dovodit závěr o tom, že u žalobce bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d), e) existovalo.

Soud proto odmítá námitku žalobce porušení ustanovení § 89 odst. 1, neboť Úřad v bezpečnostním řízení postupoval tak, aby byl úplně a přesně zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí.

K poukazu žalobce na odepření práva na spravedlivý proces a porušení zásady rovnosti stran tím, že se nemohl seznámit se všemi podklady pro rozhodování správních orgánů soud opětovně zdůrazňuje, že si byl vědom skutečnosti, že neznalost důvodů negativního rozhodnutí správních orgánů vůči žalobci jej omezuje a znemožňuje mu, aby proti jejich rozhodnutí účinně argumentoval. Soud proto důkladně zkoumal postup a důvody jejich rozhodnutí v úplnosti a tedy i nad rámec uplatněných žalobních bodů, byť je i sám omezen v rozsahu odůvodnění svého rozsudku popsat zjištěný skutkový stav mezemi, které jsou dány k tomu, aby nebyl popřen smysl ochrany utajovaných skutečností. Proto i v případě postupu podle § 133 odst. 3 zákona ve spojení s § 45 odst. 3 s. ř. s. po vyloučení utajované části bezpečnostního svazku z dokazování bedlivě zkoumal, zda byl postup a věcné důvody nevyhovění žádosti žalobce v souladu se zákonem a dospěl k závěru, že nejsou dány žádné důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Dále soud uvádí, že v případě rozhodování v bezpečnostním řízení, jehož podkladem byly utajované skutečnosti, může správní rozhodnutí obsahovat odůvodnění v tom směru, na kolik mu to právní úprava daného typu řízení dovoluje a správní soud přezkoumává relevanci utajovaných informací, k nimž žalobce, jehož bezpečnostní způsobilost byla zkoumána, neměl přístup ze všech hledisek, které se jeví být důležitými, jak tomu bylo i v nyní projednávané věci (Ústavní soud ve věci sp. zn. Pl. ÚS 7/09).

Námitky žalobce na porušení práva na spravedlivý proces a porušení zásady rovnosti stran v řízení, jakož i ústavních práv žalobce tím, že mu bylo úmyslně zastírání jednání, kterého se měl podle důkazů zjištěných žalovaným dopustit, proto neobstojí. K tomu soud poukazuje na rozsudek NSS ve věci sp. zn. 9 As 9/2010, podle kterého má exekutiva za určitých okolností právo tomu, kdo je podrobován bezpečnostní prověrce, výjimečně neřici, z jakých konkrétních skutkových důvodů nebyl shledán bezpečnostně způsobilým. Právo na přezkoumání toho, zda průběh a výsledek bezpečnostního prověřování, které je plně v rukou výkonné moci s uplatněním široké diskrece, neměly diskriminační charakter a zda nebyly poznamenány libovůlí, je zajištěno právě prostřednictvím nezávislé soudní kontroly ve správním soudnictví, kdy soud musí v obecné rovině mít plný přístup k podkladům rozhodnutí obsaženým ve správním spisu. Ostatně právě proto mají také soudci podle ustanovení § 58 odst. 1 písm. e), odst. 2 zákona přístup k utajovaným informacím všech

stupňů utajení bez platného osvědčení ode dne jmenování do funkce po dobu jejího výkonu a v rozsahu nezbytné pro její výkon.

Pokud žalobce poukazoval na utajovanou přílohu nespecifikovaného orgánu státu a měl za to, že po skončení odposlechu je důvodné utajovat jejich obsah pouze v případě, že byly zjištěny skutečnosti podléhající utajení a mající povahu utajované skutečnosti, nikoli běžné obsahy hovorů, přičemž skutečnostmi, které mohou ohrozit bezpečnost a stabilitu demokratického státu, nejsou odposlechy trestním řízením pro méně závažnou trestnou činnost, pak k tomu soud uvádí, že skutková zjištění ve vztahu k bezpečnostnímu riziku, resp. rizikům, která byla u žalobce shledána, nasvědčují nepochybně závěru, že žalobce není osobou splňující podmínku bezpečnostní spolehlivosti. Z důvodu chování žalobce, které vyplývá z utajované přílohy bezpečnostního svazku, které nepochybně může mít vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost žalobce, může ovlivnit jeho schopnost utajovat informace a to tím spíše, že se jedná o policistu Policie ČR, který je vázán zákonem o služebním poměru a Etickým kodexem policisty. Z obsahu utajované přílohy vyplývají také styky žalobce s osobami, které vyvíjely činnost proti zájmům ČR, přičemž se nejednalo o běžné styky. K tomu soud zdůrazňuje, že pro nesplnění podmínky bezpečnostní spolehlivosti zcela postačuje podle ustálené judikatury správních soudů samotné podezření z existence bezpečnostního rizika a to bylo v případě žalobce naplněno (rozsudek NSS ve věci sp. zn. 5 As 44/2006).

Neobstojí ani žalobcův poukaz na příslušná ustanovení trestního řádu a tvrzení, že použití odposlechu mimo trestní řízení je nezákonným důkazem a pro rozhodnutí Úřadu nepoužitelným, neboť údaje získané odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu pro účely trestního řízení nemají být poskytnuty jiným orgánům pro jiné účely. Na tomto místě soud přisvědčuje žalovanému, že bezpečnostní řízení je správním řízením sui generis, v rámci něhož se uplatňují zvláštní instituty, speciální podkladové materiály a postupy při jejich získávání, nakládání s nimi, což je dáno významem chráněného zájmu. Úřad při své rozhodovací činnosti využívá, vedle informací získaných na základě vlastních úkonů, také informací poskytnutých zpravodajskou službou, popř. policií, přičemž může jít o informace, které má ta která složka k dispozici ze své dosavadní činnosti nebo od jiných institucí anebo, které opatří na žádost Úřadu. Zpravodajská služba je pak oprávněna k získávání informací použit specifické zpravodajské prostředky. Tak tomu bylo v projednávané věci, kdy Úřadu v souladu s ustanovením § 107 odst. 1 zákona byly příslušným orgánem státu (NPC) poskytnuty informace, které se posléze staly podkladem pro závěr o žalobcově bezpečnostní nespolehlivosti. Část těchto podkladů nebylo v režimu utajení (zejména NPO), část ano (utajovaná příloha bezpečnostního svazku), přičemž s utajovaným podkladem je třeba nakládat v souladu se zákonem. Ustanovení trestního řádu se v řízení o bezpečnostní spolehlivosti nepoužijí pro jeho zvláštní povahu, kdy ustanovení § 107 odst. 1 Úřad v bezpečnostním řízení výslovně opravňuje, aby si k ověření pravdivosti údajů, poskytnutých účastníkem řízení v žádosti, a ke zjištění výskytu bezpečnostního rizika vyžádal potřebnou informaci od příslušného orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, pokud s ní nakládají.

Žalobce dále poukazoval na obsah NPO a závěry, ke kterým dospěl soud v trestním řízení a namítal, že Úřad a žalovaný vycházeli z překonaného skutkového stavu, když navíc k osobě žalobce nalézací soud v trestním řízení uzavřel, že se žalobce na trestné činnosti obžalovaných nepodílel a nejednal ani jiným způsobem, který by zakládal skutkovou podstatu trestného činu, kázeňského přestupku nebo jiného deliktu. Znovu poukazoval na odposlechy z trestního řízení, které správní orgány hodnotily a posuzovaly odlišně od nalézacího soudu. K tomu soud opětovně uvádí, že řízení v trestní věci osob P. A. a M. U. a jeho výsledek nemá vliv na bezpečnostní řízení vedené se žalobcem ve věci jeho žádosti. Úřad ani žalovaný

nepochybili, pokud skutečnosti uvedené v NPO vyhodnotili jako jednání osob v rozporu se zájmem České republiky na zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, ochraně ekonomiky a ochraně života nebo zdraví fyzických osob podle § 2 písm. b) zákona, přičemž z utajované přílohy bezpečnostního svazku jednoznačně vyplývá, že se žalobce s osobami, proti nimž bylo vedeno trestní řízení, stýkal. Důvod pro závěr o žalobcově bezpečnostní nespolehlivosti pro existující bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 3 písm. e) zákona byl dán.

Žalobce také tvrdil, že jsou pro potřeby jeho řízení v projednávané věci utajovány důkazy, které však byly v trestním řízení odtajněny a použity při veřejném hlavním líčení, bylo tak rozhodováno na základě nezákonně získaného důkazu, neboť prověrka pro stupeň utajení „Důvěrné“ je administrativně správní prověrkou bez použití operativní techniky. Další procesní pochybení Úřadu v bezpečnostním řízení pak spatřoval v neprovedení pohovoru k odstranění pochybností, které spočívají v rozporných závěrech žalovaného a nalézacího soudu v trestním řízení. Tvrdil, že měl Úřad a žalovaný vyčkat na pravomocné rozhodnutí soudu v trestním řízení a vyžádat si kompletní trestní spis obsahující bezpečně a řádně zjištěný stav věci.

Ani tato žalobní námitka není důvodná. Je tomu tak proto, že jak již bylo shora uvedeno, Úřad použil informaci od příslušného orgánu státu v souladu s ustanovením § 107 odst. 1 zákona. Nejednalo se tak o důkaz, který byl nezákonně získán. Úřad ani žalovaný proto nerozhodovali na základě nedostatečného a neúplně zjištěného stavu věci v rozporu s § 89 odst. 1 zákona, jak již bylo shora uvedeno. Pohovor se podle ustanovení § 105 odst. 1 zákona provádí s účastníkem řízení tehdy, vyskytnou-li se v průběhu řízení skutečnosti, které je třeba objasnit pro zjištění skutečného stavu věci. Podmínka provést vždy pohovor s účastníkem řízení se vztahuje pouze na žádost o vydání osvědčení fyzické osobě pro stupeň utajení „Přísně tajné“. Z toho je patrné, že pokud Úřad neshledal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, nemusel pohovor se žalobcem provádět. Podle stanoviska soudu byl skutkový stav zjištěn dostatečně a povinnost Úřadu objasnit další skutečnosti nenastala, neboť doposud zjištěný skutkový stav postačoval pro jeho závěr o tom, že u žalobce jsou dána bezpečnostní rizika ve smyslu shora citovaného ustanovení § 14 odst. 3 písm. d), e) zákona.

O zvláštní povaze bezpečnostního řízení soud již pojednal výše. Pro úplnost však zdůrazňuje, že právě zvláštní charakter bezpečnostního nevyžaduje, aby byl Úřad vázán skutkovými zjištěními nalézacího soudu v trestním řízení, neboť Úřad nahlíží v bezpečnostním řízení na skutečnosti vyplývající z trestního řízení z hlediska zákona a nezabývá se tím, zda a v jaké míře byly utajované skutečnosti nalézajícím soudem v trestním řízení odtajněny a použity při hlavním líčení. Tyto skutečnosti totiž posuzuje s ohledem na to, zda mohly mít vliv na závěr o existenci bezpečnostního rizika u žalobce, přičemž pro pozitivní závěr o bezpečnostní nespolehlivosti žadatele postačuje již samotné podezření na jeho existenci. Úřad ani žalovaný proto nepochybili, pokud nevyčkali pravomocného rozhodnutí soudu v trestním řízení obžalovaných P. A. a M. U., a nemuseli ani následně vyžadovat trestní spis v jejich věci.

Lze tak uzavřít, že Úřad zjišťuje v bezpečnostním řízení výskyt případných bezpečnostních rizik podle zákona a je v rámci bezpečnostního řízení oprávněn učinit si samostatně úsudek o otázkách vztahujících se k bezpečnostní spolehlivosti fyzické osoby bez ohledu na to, k jakým závěrům dospějí či dospěly orgány činné v trestním řízení a posléze soud.

Žalobce nesouhlasil ani s posouzením Úřadu a žalovaného stran bezpečnostního rizika ve smyslu § 14 odst. 3 písm. e) zákona, tj. jeho styku s osobou/osobami, které vyvíjí nebo vyvíjejí činnost proti zájmům České republiky a poukazoval na to, že správní orgány nesprávně podřadily pod pojem činnosti proti státu jakoukoli trestnou činnost, především

méně závažnou trestnou činnost, nemající skutkový základ v hlavě I. trestního zákona, platného do 31. 12. 2009, měly ctít presumpci a přerušit řízení z důvodu vyčkání rozhodnutí soudu v trestní věci, ze které dovozovaly existenci bezpečnostního rizika u žalobce. Poukazoval na to, že se jako policista zabývající se vyšetřováním závažné trestné činnosti stýká s osobami páchajícími běžnou trestnou činností a takový styk nelze považovat za bezpečnostní riziko ve vztahu k ohrožení zájmu státu ani, že by vyrazoval služební či jiné tajemství a porušil povinnost mlčenlivosti. Nadto přes osoby P. A. a M. U. prováděl odhalování závažné násilné trestné činnosti, když jedna z povolených forem získávání osoby pro spolupráci je pomoc osoby vytipované ke spolupráci zákonným způsobem. K tomu odkázal na metodické pokyny Policejního prezidia v otázce osob spolupracujících pro potřeby Policie ČR. Vytkl správním orgánům, že vycházely ze záznamu policejního orgánu, který není meritorním rozhodnutím a navíc byl nepravomocným rozsudkem nalézacího soudu popřen. Správní orgány tak vycházely pouze z domněnek.

K tomu soud poukazuje na shora uvedené a uvádí, že materiály pro trestní řízení (NPO) byly použity pouze k dokumentaci charakteru činnosti obžalovaných tak, aby Úřad mohl posoudit, zda je u žalobce naplněno bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. e) zákona, přičemž činnost proti zájmům České republiky u obžalovaných Úřad vyhodnotil z důkazů, které policie shromáždila, právě na základě obsahu NPO. Za podstatné soud považuje, zda Úřad zjistil v řízení podle § 107 a následující zákona rozhodné skutečnosti o tom, že u žalobce existuje bezpečnostní riziko v míře, kdy postačuje samotné podezření a je tak nerozhodné, zda byli obžalovaní v trestním řízení, z jehož podkladů Úřad v bezpečnostním řízení u žalobce z části vycházel, odsouzení či nikoli. Rozhodným je posouzení charakteru činnosti obžalovaných a povahy styků žalobce s těmito obžalovanými, které jsou s ohledem na obsah a zjištění vyplývající z utajované přílohy bezpečnostního svazku právem žalovaným a úřadem posouzeny jako velice nestandardní a důvodně zakládající existenci bezpečnostního rizika u žalobce ve smyslu § 14 odst. 3 písm. e) zákona. Úřad při tom nehodnotil jen to, že se žalobce s osobami, které vyvíjejí nebo vyvíjely činnost proti zájmům ČR, stýkal, ale hodnotil i způsob, jakým se s nimi stýkal, přičemž jednání žalobce v tomto směru, s ohledem na utajovanou informaci poskytnutou příslušným orgánem státu, nemohl s odkazem na § 122 odst. 3 zákona konkrétněji popsat. K tomu žalovaný důvodně poukázal na rozsudek NSS ve věci sp. zn. 1As 47/2009, v němž je mj. řešena otázka subjektivní stránky jednání účastníka řízení ve vztahu k naplnění bezpečnostního rizika tak, že „...subjektivní stránka jednání navrhované osoby není určující pro závěr, zda bylo tímto jednáním naplněno bezpečnostní riziko. Pokud se navrhovaná osoba stýká s jinou osobou, která spolupracuje s ofenzivní tajnou službou cizí moci, naplňují tyto styky bezpečnostní riziko u navrhované osoby. Ta přitom nemusí vůbec tušit, že tato jiná osoba s cizí mocí spolupracuje. Riziko spočívá např. v tom, že při přátelské konverzaci by mohla navrhovaná osoba nevědomky sdělovat této jiné osobě fragmenty utajovaných skutečností, které by mohly být pro cizí moc přínosné...“.

Úřad a žalovaný v rozhodnutí nehodnotili jednání žalobce z pohledu jeho účasti na zločinném spolčení, ale hodnotili jednání, které bylo doloženo v materiálech utajovaného charakteru. Jak vyplývá z NPO v trestním řízení osob P. A. a M. U., jednalo se o trestnou činnost, která se dotýkala zájmu ekonomiky státu, zájmu státu na ochraně obyvatel před zdravím nebezpečnými látkami a nedovolené ozbrojování. Podle závěru soudu je třeba podřadit trestnou činnost P. A. a M. U. pod pojem činnosti proti zájmům ČR ve smyslu § 2 písm. b) zákona a vzhledem k tomu, že se žalobce s takovými osobami stýkal způsobem, který neodpovídá postavení policisty Policie ČR, přičemž tato zjištění jsou odůvodněna skutečnostmi vyplývajícími z utajované přílohy bezpečnostního svazku, Úřad a žalovaný důvodně dospěli k závěru, že u žalobce bylo zjištěno bezpečnostní riziko ve smyslu zmíněného § 14 odst. 3 písm. e) zákona.

Podle žalobce je žalobou napadené rozhodnutí vydáno v rozporu s § 4 písm. c) zákona s tím, že v rozsudku NSS ve věci sp. zn. 1 As 47/2009, na který se správní orgány v rozhodnutí odvolávaly, se jednalo o žadatele osvědčení „Tajné“ podle § 4 písm. b), kdy vyjádření utajované skutečnosti neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům ČR. K tomu poukázal na případ zlínského ředitele Krajského ředitelství Policie ČR, který má prověrku stupně „Tajné“ a jemuž odňata nebyla.

Ani tato žalobní námitka není opodstatněná, neboť zákon v ustanovení § 11 a následující stanoví podmínky přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení „Přísně tajné“, „Tajné“ nebo „Důvěrné“, které jsou stejné. Liší se pouze úkony, jež Úřad použije k ověření splnění těchto podmínek ve smyslu § 107 a násl. Zákona, a které v odstupňované míře zasahují do osobní sféry účastníků řízení a osob jim blízkých. Z obsahu spisového materiálu se nepodává nutnost, aby Úřad postupoval podle § 107 odst. 5 zákona, neboť informace získané úkony v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Důvěrné“ postačovaly pro zjištění úplného stavu věci.

Neobstojí ani obecný poukaz žalobce na styky zlínského ředitele Krajského ředitelství Policie ČR s přítelem své manželky, který měl být údajně drogovým bosem. Je tomu tak proto, že žalobce svá tvrzení blíže nijak neozřejmil, nedoložil jejich pravdivost a z ničeho tak nelze dovozovat nezákonnou správní praxi úřadu. K tomu soud připomíná judikaturu správních soudů, podle které se účastník nemůže domáhat, aby správní orgán nadále dodržoval svoji nezákonnou správní praxi (i když nebyla relevantně napadena či jinými mechanismy uvedena do souladu se zákonem), nýbrž se může domáhat toliko toho, aby správní orgán dodržoval takovou správní praxi, která se pohybuje v mezích prostoru pro uvážení, jenž je mu zákonem dán (NSS ve věci sp. zn. 2 As 7/2005).

Na základě shora uvedených skutečností soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, žalovanému správnímu orgánu, který měl úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 22. dubna 2015

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová